

D.R. Popescu

O CARTE ÎN CARE NINGE... METEOROLOGIC, NU IDEOLOGIC

Nu plouă, nu plouă, nu plouă, materia nu se aude plângând, bacovian, insistența ploii nu transformă universul într-un ocean – desigur, lichid! – cerul și pământul rămân înscrise în ordinea lor milenară!... Nu plouă, dar ninge, ninge, ninge, vine iarna, drăguța, casele sunt acoperite de zăpadă, drumurile, satele și târgurile sunt înghițite de nea, iar oamenii comunică între ei destul de liniștiți, construindu-și niște deloc misterioase tunele prin troianul alb ce-a troienit totul, ca un munte alb!... Dar, paradoxal, zăpada ce copleșește pământul nu îngheață, sub imperiul ei alb, viața!... Oamenii trăiesc aproape nestingheriți în acest tumult de ninsori fără de sfârșit! Nu, nu apar conotații absurde, politice, ideologice, și nimeni nu e motivat în tot ce se petrece în viața sa de perspectiva unei Victorii! Abundența zăpezii vine dintr-un declin meteorologic, dintr-o fantezie a naturii miraculoase, nu dintr-un elan ideologic, gata să înghețe omenirea, sau măcar să-i scoată din competiție pe cei ce nu luptă, visând, plini de speranțe!...

Poetul, dramaturgul și prozatorul Ștefan Mitroi nu scrie în trei limbi diferite; nu, scrie într-o singură limbă, deloc lipsită de sensibilități poetice. Iar personajele lui Ștefan Mitroi nu sunt copleșite de nerăbdarea dementială de a afla ce se întâmplă cu ele – sau ce este istoria, ce sunt ideile mari și ideile șchioape, oho!... Ce-i mână pe oameni în luptă, banul, ideologia, valoarea personală? Sau toate acestea – și altele! – au cam intrat în penumbră, învinse de o inteligență emoțională tolerantă, poate atavică, lipsită – totuși! – de violență, de cruzime, ca și cum – totuși! – toți oamenii ar face parte din creația lui Dumnezeu! Sau să fie vorba de o extenuare spirituală? Nu mai străluce idilismul socialist, nici revolta antiburgheză, nici insurgența romantică împotriva tuturor revoluțiilor! Oamenii trăiesc pur și simplu onest – mănâncă, iubesc, mor, fără vreo conștiință acută a unor crize ideologice – politice etc. Ei, atunci, care dintre ei sunt eroii timpului nostru? Ștefan Mitroi nu ni-i arată cu degetul! Căci, Doamne--Dumnezeule, care este timpul nostru și cum arată el, ca să fim eroii timpului nostru? Protagonistii scrierii lui Ștefan Mitroi nu ne spun că nu mai arată azi cum arătau ieri, nu ne spun, bătându-se în piept, că s-au transformat în antisocialiști, că s-au reciclat, că s-au resorbit... La orice cântat de cocoși, pe parale sau dintr-un elan moral molipsitor, nu pun în cumpănă existența lor cotidiană, banală, sau aproape neînsemnată, cu dimensiunile luminos-democratice ale viitorului! Și nici nu ridică în orice clipită fusta Ursitei – ca să spună beee!... Ei nu spun că frumoșii sau urâții din oglinzi nu sunt ei înșiși! Din contră, ei văd că au răsărit flori și buruieni și în oglinzi!

Dacă te afli sub vremi, cum poți fi iremediabil învins de patimile vremilor? Oare sunt prea multe porunci divine și pământeste? Cum să le faci față? Absurdul acestei întrebări se află și în matematica interdicțiilor și legilor! Să nu!... Să nu!... Cum să poți ostoi doar cu șapte păcate existența celor zece porunci?

Ștefan Mitroi reușește să ne convingă – prin autenticitatea personajelor sale! – că relația dintre răul public și problemele intime ale protagoniștilor romanului «Dulce ca pelinul» nu sunt, totuși, atât de simpliste! În lipsa luptei de clasă și în prezența democrației selective – și subiective! – de lux, ce-a apărut în scenă, e un declin vaporos, ca între istoria oficială a unui păianjen-elefant și realitatea unui elefant-păianjen, ce se leagă pe o pânză de elefanți-păianjeni, corciți cu păianjenii-elefanți...

Se spune, prin popor, că iarna începe în Ziua Crucii! 14 septembrie! Oare partea a doua a romanului lui Ștefan Mitroi nu începe într-o zi ce arată venirea iernii? Ziua Crucii e ziua mărturisirilor – și asta se-ntâmplă și în cartea lui Ștefan Mitroi: oamenii se mărturisesc!... Ziua Crucii mai este și ziua șarpelui, ziua când șarpele – chiar și cel negru, de dudău! – intră în pământ! Ziua Crucii este și zi de post, chiar de post negru! Ziua Crucii este și ziua florilor, ziua când și florile vorbesc!

